

- VINKO, D., 2016. *Favna kačjih pastirjev (Odonata) Vipavske doline*. Diplomsko delo, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, 86 str.
- VINKO, D., M. KOLARIČ & A. TRATNIK, 2018. Poročilo o delu skupine za kačje pastirje. V: P. Presetnik (ured.), Raziskovalni tabor študentov biologije Rače 2013, str. 53-64, Društvo študentov biologije, Ljubljana.
- VINKO, D., A. TRATNIK, A. ŠALAMUN, N. ERBIDA, A. PIRNAT, M. BAHOR, D. KABLAR, P. KOGOVSŠEK, N. ŠRAMEL, M. HOSTNIK, N. KRELJ, N. ŠABEDER, N. TIVADAR, J. SNOJ & M. BEDJANIČ, 2020. Favna kačjih pastirjev (Odonata) naravnega rezervata Ribniki v dolini Drage pri Igu (Ljubljansko barje, osrednja Slovenija). *Natura Sloveniae* 22(2): 5-28.

(D. VINKO, T. ŽLENDER & A. RIBAR)

TERENSKI VIKEND SOD NA GORENJSKEM

V lanski številki *Erjavecija* ste lahko prebrali o mnogih aktivnostih članov Slovenskega odonatološkega društva na Gorenjskem v 2020. Tam so bili namreč tega leta kar trije študentski tabori, na katerih smo dodobra popisali ta lep košček Slovenije. Ker pa lepega ni nikoli dovolj, smo se odločili letos vrniti, ponovno obiskati najlepše lokacije in popisati še kakšno, ki je lani po čudnem spletu naključij nismo uspeli. Poleg tega so bili tudi na območni enoti Zavoda za varstvo narave Kranj nad našim predlogom navdušeni in so nam povrnili del stroškov ter dali namig za nekaj lepih, nekoliko skritih lokacij.

Terenski vikend je potekal od 9. do 11. julija 2021. Za namestitev smo dolgo časa razmišljali in klicali različne kočje in vikende, pa nam ni bilo nič zares všeč. Nato pa smo dobili dve ideji: pohod po planinah, popisovanje gorskih kalov in spanje v planinskih kočah ali pa spanje v kampu na »vavčerje«. Odločitev je bila težka, a smo se na koncu odločili za bolj enostavno izvedljivo varianto v kampu. Odločili smo se za kamp Šobec, kjer sva se prva prispela udeleženca tudi skopala v bajerju in pri tem popisala naši prvi dve vrsti. Večina ostalih je prispela še isti večer, Maja Bahor z otroci pa se nam je pridružila naslednji dan.

V soboto, ko je bil prvi resni terenski dan, smo se razdelili v dve skupini. Ana, Maja in otroci so šli na jezero Kreda v Radovni in še nekaj lažje dostopnih lokacij. Zaradi nekoliko hladnega vremena niso videli veliko kačjih pastirjev, a so se vseeno zabavali v dobri družbi in lepi naravi. Druga skupina pa se je odpravila na Jelovico, še posebej smo bili pozorni na deve v različnih modrih odtenukih. Naša velika želja je bila namreč, da bi videli šotno devo *Aeshna caerulea*, ki pri nas že dolgo ni bila opažena. Na barju Ledine smo res videli »modro devo«, ki je bila zelo izmuzljiva in je nikakor nismo mogli ujeti. Potem je Nina našla en lev in smo se odločili, da gremo naprej ter ga določimo kasneje v kampu. Šli smo na barje Za Blatom na Jelovico, kjer smo se nagledali simpatičnih barjanskih spreletavcev *Leucorrhinia*

dubia. Nato se je spet pojavila neka »modra deva« in smo bili vsi na trnih. A kmalu smo ugotovili, da je to pravzaprav veliki spremljevalec *Anax imperator*. Spustili smo se proti Bohinjju, sicer brez šotne deve, a vseeno zadovoljni. Na Bohinjskem jezeru smo želeli ponoviti lansko najdbo z BERT-a, ko smo tu prvič zabeležili prodnega paškratca *Erythromma lindenii*, a nam žal tudi to ni bilo usojeno. Smo se pa zato z užitek skopali in se nagledali kovinskih lesketnikov *Somatochlora metallica*.

TABELA 1. Seznam popisanih lokalitet v času terenskega vikenda Slovenskega odonatološkega društva na Gorenjskem med 9.-11. julijem 2021.

N	TOČNA LOKALITETA	KOORDINATE GK	DATUM
1	Lesce, Šobčev bajer	434968, 134607	9-VII-2021
2	Lesce, ribnik ob Kampu Šobec	435080, 134945	9-VII-2021
3	Podlonk, mlaka na Z strani ceste na Ledine 200 m od odcepa	431400, 125790	10-VII-2021
4	Jelovica, barje Ledine	431662, 124303	10-VII-2021
5	Jelovica, barje Za Blatom	429368, 127780	10-VII-2021
6	Nemški Rovt, mlaka v Nemškem Rovtu	421770, 125642	10-VII-2021
7	Ukanc, Bohinjsko jezero pri Ukancu	410341, 127255	10-VII-2021
8	Ribno, ribnik J od hotela v vasi Ribno - bajer Ribno	432593, 133798	11-VII-2021
9	Ribno, rokav reke Save Bohinjke JV od vasi Ribno, SV od Ribniškega mosta	433226, 133861	11-VII-2021
10	Bodešče, povirno barje Bodešče	434279, 134611	11-VII-2021
11	Komenda, prva mlaka za planinskim domom v Komendi	464879, 119072	11-VII-2021
12	Komenda, druga mlaka za planinskim domom v Komendi	464827, 119103	11-VII-2021
13	Komenda, Čukov bajer	465762, 119908	11-VII-2021
14	Križ, potok Tunjščica 1 km severno od Križa	466647, 118562	11-VII-2021
15	Križ, ribnik 700 m severno od Križa	466875, 118378	11-VII-2021
16	Radovna, jezero Kreda 500 m JV od zaselka Srednja Radovna	422868, 141878	10-VII-2021
17	Mojstrana, vodni gaj v Mojstrani	418803, 147156	10-VII-2021
18	Lesce, povirje S od Šobčevega bajerja	435094, 135036	10-VII-2021
19	Pokljuka, barje Šijec	422949, 132828	11-VII-2021
20	Pokljuka, kal na Planini Kranjska dolina	421574, 136392	11-VII-2021
21	Križ, Kriški bajer	467235, 117660	11-VII-2021

SLIKA 1. Paritveni koleselj barjanskih spreletavcev *Leucorrhinia dubia*
(Foto: P. Kogovšek).

Ko smo prišli v kamp smo z velikim pričakovanjem določili lev, ki ga je nabrala Nina, izkazal se je za barjansko devo *Aeshna juncea*. Nato smo razvozljali koordinate, ki so nam jih poslali iz Zavoda za varstvo narave ter se razdelili v skupini za prihodnji dan.

Skupina, ki jo je vodila Ana, je v nedeljo šla na Pokljuko. Uspešno so popisali kar nekaj vrst, med njimi mahovno devo *Aeshna subarctica*. Ko pa so želeli iti še na tri nove, nam neznane lokalitete, je v planinah začelo deževati in so se morali žal obrniti in jih pustiti za naslednjič. Peter, Nika, Nina in Maja Hostnik pa smo najprej popisali nekaj mrtvic in barij v okolici Bleda. Na mrtvici v Ribnem je do nas prišel ribiški čuvaj in nas sumničavo vprašal, kaj počnemo. Ko smo mu pokazali »dovoljenje za lov na kačje pastirje«, se je preusmeril na dva mlada fanta, ki sta z velike skale z laksom lovila ribe. Kakšen je bil epilog te zgodbe ne vemo, Maja in Nina sta namreč morali na referendum o Zakonu o vodah, midva z Niko pa sva se odpravila v okolico Komende pogledat tri lokacije, ki so nam jih posredovali iz Zavoda. Najbolj sva bila navdušena nad Čukovim bajerjem, kjer je poleg obilice kačjih pastirjev tudi majhen »zipline«, s katerim se lahko spustiš čez bajer.

SLIKA 2. Povirno barje Bodešče (Foto: P. Kogovšek, 11-VII-2021).

TABELA 2. Seznam 29 zabeleženih vrst na terenskem vikendu Slovenskega odonatološkega društva na Gorenjskem med 9.-11. julijem 2021, z dodanimi zaporednimi številkami lokalitet iz TABELA 1.

VRSTA	ZAPOREDNA ŠT. LOKALITETE
<i>Calopteryx virgo</i> - MODRI BLEŠČAVEC	8, 9, 10, 11, 14, 15, 16
<i>Coenagrion puella</i> - TRAVNIŠKI ŠKRATEC	5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20
<i>Enallagma cyathigerum</i> - BLEŠČEČI ZMOTEC	1, 2, 7, 8, 18, 20
<i>Erythromma viridulum</i> - MALI RDEČEOKEC	8
<i>Ischnura elegans</i> - MODRI KRESNIČAR	1, 2, 6, 7, 8, 13, 15, 18, 21
<i>Pyrrhosoma nymphula</i> - RANI PLAMENEC	9, 11, 12, 16, 17
<i>Platycnemis pennipes</i> - SINJI PRESLIČAR	7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 21
<i>Aeshna cyanea</i> - ZELENOMODRA DEVA	3, 5, 6, 11, 12, 13, 21
<i>Aeshna grandis</i> - RJAVA DEVA	9
<i>Aeshna juncea</i> - BARJANSKA DEVA	4, 19
<i>Aeshna subarctica</i> - MAHOVNA DEVA	19
<i>Anax imperator</i> - VELIKI SPREMLJEVALEC	2, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 15, 21
<i>Anax parthenope</i> - MODRORITI SPREMLJEVALEC	13
<i>Onychogomphus forcipatus</i> - BLEDI PEŠČENEC	14

VRSTA	ZAPOREDNA ŠT. LOKALITETE
<i>Cordulegaster bidentata</i> - POVIRNI STUDENČAR	4
<i>Cordulegaster heros</i> - VELIKI STUDENČAR	10
<i>Cordulia aenea</i> - MOČVIRSKI LEBDUH	5, 6, 7, 8, 13, 15, 21
<i>Somatochlora arctica</i> - BARJANSKI LESKETNIK	4, 5, 19
<i>Somatochlora flavomaculata</i> - PEGASTI LESKETNIK	9, 13
<i>Somatochlora meridionalis</i> - SREDOZEMSKI LESKETNIK	8, 13, 15, 21
<i>Somatochlora metallica</i> - KOVINSKI LESKETNIK	7
<i>Libellula depressa</i> - MODRI PLOŠČEC	5, 6, 8, 14, 15, 16, 20
<i>Libellula quadrimaculata</i> - LISASTI PLOŠČEC	3, 4, 5, 6, 19
<i>Leucorrhinia dubia</i> - BARJANSKI SPRELETAVEC	5, 19
<i>Orthetrum brunneum</i> - SINJI MODRAČ	10, 18
<i>Orthetrum cancellatum</i> - PRODNI MODRAČ	8
<i>Orthetrum coerulescens</i> - MALI MODRAČ	10, 14, 18
<i>Crocothemis erythraea</i> - OPOLDANSKI ŠKRLATEC	8
<i>Sympetrum sanguineum</i> - KRVAVORDEČI KAMENJAK	4, 8, 9, 11, 12, 13, 17

Skupno smo obiskali 21 raznolikih lokalitet in pridobili 116 podatkov o 29 vrstah kačjih pastirjev (TABELA 1, 2). Predvsem pa smo uživali v lepotah Gorenjske in kot vedno sklenili, da se na marsikatero od teh lokacij zagotovo še vrnemo.

(P. KOGOVŠEK)

PRISPEVEK BIOLOŠKEGA RAZISKOVALNEGA TABORA BIOCAMP K POZNAVANJU FAVNE KAČJIH PASTIRJEV SLOVENSKE ISTRE

Slovenska Istra je bila v okviru študentskih bioloških raziskovalnih taborov v zadnjih desetletjih navadno obiskana približno enkrat na deset let (VINKO, 2018). Prvič so študentje na tem območju terenili leta 1996, ko so bili nastanjeni v Podgradu (ŠALAMUN, 1997), ter naslednjič 2004, ko je bil bazni tabor v Dekanih (ŠALAMUN & FERLETIČ, 2005). Štirinajst let za tem je RTŠB ponovno potekal v Slovenski Istri, ko so bili leta 2018 nastanjeni v Marezigah (VINKO, 2018). Le tri leta kasneje pa so se organizatorji BIOCAMPA odločili, da bo tudi raziskovalni tabor društva Biodiva, baziranega v Kopru, potekal v Slovenski Istri in tako smo se zbrali na raziskovalnem taboru BIOCAMP010 2021, s taborsko bazo v Marezigah.